

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/105/2020
Identifikačné číslo spisu: 1117205963
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1117205963.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Mgr. Ladislav Barát, so sídlom Školská 3, 949 01 Nitra, správca konkurznej podstaty úpadcu: BIO SEMAG, s. r. o., Na Hrebienku 40, 811 02 Bratislava, IČO: 36 858 943, zastúpeného JUDr. Eduardom Věterníkom, advokátom, so sídlom Viničná 20, 900 27 Bernolákovo, proti žalovanému: GT - agro s.r.o., so sídlom Hadovská 870, 945 01 Komárno, IČO: 34 111 786, zastúpenému JUDr. Tiborom Nagym, advokátom, so sídlom Kukučínova 8, 940 01 Nové Zámky, o vydanie hnutelných vecí, vedenom na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 28Cb/42/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. novembra 2019, č. k. 2Cob/161/2018-297, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 23. apríla 2018, č. k. 28Cb/42/2017-231, uložil žalovanému povinnosť v lehote 20 dní od právoplatnosti tohto rozsudku vydať žalobcovi hnutelné veci položkovito uvedené v Preberacom protokole zo dňa 07.02.2012 uvedené na č. l. 33 súdneho spisu v celom rozsahu takto: obilný kombajn SAMPO 2085TS (1 ks), traktor JD 5820, LV 183 AF (1 ks), disk ciferný - polonesený (1 ks), samokrm + rozvod vody (1 ks), rozvod vody obj. 75 (1 ks), kolesový traktor JD 3310, LV 220AC(1 ks), miešareň krmív-BÁBOLNA (1 ks), sejačka BECKER-na kukuricu (1 ks), vodovod-farma ošipaných- náves (1 ks), drvič KDO 85/CS 12 T - na kôrovanie, stabil (1 ks), chladnička (1 ks), cirkulár na farmu (1 ks), ferm. vítačka stoj. (1 ks), brúska uhlová (1 ks), kontajnerový nosič, traktorový, reťazový (1 ks), diskové brány-ruské (1 ks), brúska uhlová 2400 W (1 ks), halogénový reflektor (1 ks), stolný ventilátor (1 ks), traktor Z6911, NZ017AA (1 ks), príves na osobné auto, LV446YE (1 ks), nakladač UN 053 01 (1 ks), traktorový príves BSS, P93S,LV246ZE (1 ks), ťažké brány-Bránostroj (1 ks), kombinátor-2500 (1 ks), postrekovač

KERTITOX 2500 (1ks), podvozok k sejačke Mistrál (1 ks), traktorový nosič kont.(1 ks), garáž, sklad, plechový, premiestniteľný (1 ks), zhrňovač slamy (1 ks), železný regál (1 ks), latkový dopravník (1 ks), železná búda, sklad, plechový (1 ks), montážno opravovacie stoly (2 ks), vlečka 8t, modrá BSS, LV047YF (1 ks), bubnová kosačka (1 ks), mulčovač, drtič kôr (6 ks), hladké válce (1 ks), kombinátor 4000 (1 ks), disková sejačka SEX 40J (1 ks), kontajner železný (1 ks), kontajner železný (1 ks), ruské disky (1 ks), traktor Z6340, LV846AB (1 ks), Renault Kangoo (1 ks), Adaptér GERINGHOFF (1 ks) (ďalej len „hnutel'ne veci“). Žalobcovi súd prvej inštalencie výrokom II. priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu.

2. Žalobou doručenou súdu prvej inštalencie dňa 15.03.2017 sa žalobca (v tom čase pôvodná správkyňa konkurznej podstaty úpadcu, JUDr. Mária Věterníková) domáhal vydania hnutel'ných vecí žalovaným, ktoré boli súčasťou Zmluvy o predaji podniku zo dňa 30.10.2011 (ďalej len „zmluva“). Predmetom zmluvy bol predaj podniku úpadcu žalovanému. Žalobca v rámci žaloby argumentoval tým, že zmluva predstavuje absolútne neplatný právny úkon z dôvodu, že podpis kupujúceho na predmetnej zmluve nebol úradne overený. Na základe týchto zistení žalobca dal podnet na protest prokurátora, ktorý bol podaný dňa 10.12.2013. Protestu prokurátora Okresný úrad Levice, katastrálny odbor, rozhodnutím zo dňa 28.01.2014, č. UP 12/2013, vyhovel a zrušil rozhodnutie o povolení vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zo dňa 13.02.2012, č. V XXX/XX a rozhodnutím zo dňa 19.02.2016, č. V XXX/XX, zamietol návrh na vklad vlastníckeho práva na základe zmluvy na kupujúceho - žalovaného.

3. Súd prvej inštalencie sa predovšetkým zaoberal vecnou legitímáciou sporových strán s tým, že žalobcovi prináleží ním uplatňované právo (nárok), a to na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I , zo dňa 12.07.2013, č. k. 4K/27/2013 - 198, právoplatného ku dňu 20.07.2013, ktorým bol ustanovený do funkcie správcu úpadcu (JUDr. Mária Věterníková, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu) s oprávneniami vyplývajúcimi z ustanovení § 40 a nasl. zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Pasívne legitímovaným v konaní je podľa názoru súdu prvej inštalencie žalovaný z dôvodu, že ako kupujúci podľa zmluvy prevzal súbor hnutel'ných vecí, ktorých vydanie je predmetom tohto konania.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštalencie za preukázané, že na zmluve podpisy zmluvných strán neboli úradne osvedčené, tak ako to vyžaduje ust. § 476 ods. 2 Obchodného zákonníka, pričom na základe takto uzatvorenej zmluvy následne došlo k odovzdaniu súboru hnutel'ných vecí uvedených v prílohe č. 4 k zmluve kupujúcemu, tzn. žalovanému. Za preukázané považoval súd prvej inštalencie aj to, že predmetné hnutel'ne veci žalovaný má v užívaní, ktorú skutočnosť žalovaný v konaní nenamieta.

5. Obranu žalovaného spočívajúcu v argumentácii, že podpis štatutárneho orgánu žalovaného (kupujúceho) bol osvedčený uznaním podpisu na listine za vlastný notárom, JUDr. Máriou Nagyovou, dňa 25.07.2013, vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol na základe zmluvy v prospech žalovaného povolený, posúdil súd prvej inštalencie vo vzťahu k meritu konania za irelevantnú. Tvrdenie žalovaného, že uzavretá bola kúpna zmluva podľa ust. § 409 Obchodného zákonníka, pričom k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovaným došlo prevzatím vecí, bolo podľa súdu prvej inštalencie rovnako irelevantné.

6. Prejudiciálne sa súd prvej inštalencie vysporiadal s otázkou platnosti zmluvy, a to s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 1. júla 1998, sp. zn. 1Cdo/96/1995. Podľa názoru súdu prvej inštalencie zmluva predstavovala absolútne neplatný právny úkon. Súd prvej inštalencie upriamil pozornosť na znenie ust. § 476 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý z formálneho hľadiska vyžaduje pre platnosť zmluvy - osvedčenie podpisu predávajúceho a kupujúceho. Rovnako súd prvej inštalencie zdôraznil, že nedodržanie formy právneho úkonu vyžadovanej zákonom spôsobuje podľa ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka jeho neplatnosť. Pisomnú formu zmluvy o predaji podniku konštatoval súd prvej inštalencie ako jeden z predpokladov jej platnosti, pričom k jej uzavretiu dochádza momentom, kedy sú podpisy oboch zmluvných strán osvedčené. K obrane žalovaného súd prvej inštalencie uviedol, že platnosť právneho úkonu možno posudzovať len podľa okolností, ktoré existovali v čase jeho urobenia. Ak nezodpovedal právny úkon všetkým zákonným požiadavkám v danom čase, bol od počiatku neplatný a právne účinky s ním spojené nenastali. V tejto súvislosti súd prvej inštalencie zdôraznil, že neplatný právny úkon nemôže byť konvalidáciou vyhlásený za platný. Inými slovami, aj dodatočné osvedčenie podpisu kupujúceho na zmluve dňa 25.07.2013, nie je možné považovať za konvalidáciu, nakoľko toto nie je zo zákona prípustné, a to s ohľadom na skutočnosť, že k tomuto úkonu došlo až po prevzatí súboru hnutel'ných vecí kupujúcim na základe Preberacieho protokolu zo dňa 04.02.2012 v rámci

zmluvy.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie neprihliadal na žalovaným predkladané argumenty ohľadne úhrady kúpnej ceny a uzatvorenia kúpnej zmluvy podľa ust. § 409 Obchodného zákonníka ako aj argumentáciu týkajúcu sa vysporiadania kúpnej ceny. V závere súd prvej inštancie uviedol, že nie je možné odstrániť absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorá vyplýva priamo zo zákona a pôsobí ex tunc, ktorá situácia nastala v danom prípade. Nakoľko žalovaný drží vec bez platného právneho titulu, súd prvej inštancie mal za splnené podmienky, aby zaviazal žalovaného, ako osoby disponujúcej s vecou, na jej vydanie žalobcovi ako vlastníkovi, ktorého právne postavenie relevantne spochybnené nebolo. Súd prvej inštancie nárok žalobcu vyhodnotil ako dôvodný, a preto žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na odovzdanie zadržovaných hnutelných vecí žalobcovi.

8. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 26. novembra 2019, č. k. 2Cob/161/2018-297, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 23. apríla 2018, č. k. 28Cb/42/2017-231, potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu, odvolaním žalovaného, písomnými aj ústnymi vyjadrením strán sporu a zopakovaní dokazovania v potrebnom rozsahu na pojednávaní konanom dňa 26.11.2019, t. j. listinnými dôkazmi - uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12.07.2013, č. k. 4K/27/2013 - 198, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka BIO SEMAG s.r.o. a za správkyňu konkurznej podstaty bola vymenovaná JUDr. Mária Věterníková, zmluvou s prílohami, Preberacím protokolom zo dňa 07.02.2012, Rozhodnutím Správy katastra Levice V 5321/2012, Rozhodnutím OU Levice UP 12/2013, Rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR zo dňa 16.1.2018, č. VoÚ 67/2018/Ja, odvolací súd vyhodnotil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

10. Odvolací súd ustálil, že na zmluve uzavretej dňa 30.10.2011 bol podpis predávajúceho zo dňa 30.10.2011 osvedčený notárom JUDr. Petrom Kriškom, Bratislava, dňa 30.12.2011, kedy tento uznal podpis na listine za svoj vlastný. Podpis kupujúceho na zmluve nebol osvedčený. Na základe preberacieho protokolu zo dňa 07.02.2012 žalovaný prevzal hnutelné veci, ktorých vydanie je predmetom sporu. Súpis hnutelných vecí tvoril prílohu k zmluve. Podpis kupujúceho zo dňa 30.10.2011 bol osvedčený notárom, Máriou Nagyová, Komárno až dňa 25.07.2013, keď štatutárny zástupca predávajúceho uznal podpis na listine za svoj vlastný.

11. Žalovaný aj v rámci odvolania namietal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu (pôvodnej správkyne konkurznej podstaty úpadcu, JUDr. Márie Věterníkovéj) s odôvodnením, že na schôdzi veriteľov konanej dňa 16.03.2018 bola z funkcie správcu JUDr. Mária Věterníková odvolaná. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že zmluva v čase podania žaloby spĺňala zákonom požadované náležitosti a zhodne so súdom prvej inštancie skonštatoval, že sa jedná o absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd poukázal na právnu úpravu zmluvy o predaji podniku, ktorá obsahuje viacero kogentných ustanovení, keďže predaj má dopad nielen na samotné zmluvné strany, ale aj na tretie osoby. Vzhľadom na závažnosť predmetu predaja zákon vyžaduje pre platnosť písomnú formu a osvedčené podpisy kupujúceho a predávajúceho. Na základe uvedeného odvolací súd uviedol, že ak zmluva o predaji podniku nie je opatrená osvedčenými podpismi predávajúceho a kupujúceho, spôsobuje to absolútnu neplatnosť právneho úkonu pre nedostatok formy podľa ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej odvolací súd zdôraznil, že osvedčenie podpisu predstavuje jeho legalizáciu, ktorou notár alebo ním poverený zamestnanec osvedčuje, že osoba, ktorej podpis má byť osvedčený, listinu vlastnoručne podpísala alebo uznala za vlastný (ust. § 58 ods. 1 Notárskeho poriadku). Nedodržanie formy, ktorú vyžaduje zákon, spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu, na ktorý sa hľadí, ako keby urobený nebol.

12. S názorom súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku sa odvolací súd stotožnil v tom, že platnosť právneho úkonu je potrebné posudzovať len podľa okolností v čase vykonania tohto úkonu a takýto úkon nie je možné zhojiť konvalidáciou. Uznanie pravosti podpisu za vlastný, t. j. osvedčenie podpisu kupujúceho dňa 25.07.2013, odvolací súd vyhodnotil ako neprípustnú konvalidáciu. Tento deň nebolo podľa odvolacieho súdu možné považovať, napriek osvedčeniu podpisu, za moment uzatvorenia zmluvy, pretože na základe zmluvy datovanej dňa 30.10.2011, bez osvedčenia podpisu kupujúceho, sa realizoval prechod práv a záväzkov a podľa tohto stavu bolo potrebné posudzovať aj platnosť predmetnej zmluvy. Podľa odvolacieho súdu konštatoval ako neprípustné, vykonávanie určitých práv a povinností na základe

zmluvy, ktorá nespĺňa zákonom požadované náležitosti a jej neplatnosť má byť následne zhojená konvalidáciou. Odvolací súd uzavrel, že takáto zmluva je od počiatku neplatným právnym úkonom.

13. Žalovaný v rámci podaného odvolania poukázal na rozhodnutie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2018, č. VoÚ 67/2018/Ja, podľa ktorého Obchodný zákonník nevylučuje možnosť osvedčenia pravosti podpisu kupujúceho v prípade zmluvy o predaji podniku formou dodatočného uznania pravosti podpisu za svoj. Obchodný zákonník samozrejme neuvádza, kedy majú byť podpisy osvedčené, ale vzhľadom na to, že zmluva pre svoju platnosť vyžaduje osvedčené podpisy, zákonom požadované náležitosti musia byť splnené v čase vykonania tohto úkonu, t. j. keď bola prejavovaná vôľa strán smerujúca k vzniku právneho úkonu. S uvedeným odôvodnením rozhodnutia vysloveným Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky sa odvolací súd nestotožnil.

14. S námietkou žalovaného ohľadom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu (pôvodnej správkyne konkurznej podstaty úpadcu, JUDr. Márie Věterníkovej) sa odvolací súd nestotožnil a poukázal na výpis z obchodného registra, kde bola pôvodná správkyňa konkurznej podstaty úpadcu stále zapísaná s tým, že rozhodnutím o jej odvolaní na schôdzi veriteľov aktívnu legitímáciu nestratila. V súvislosti s námietkou žalovaného, že žalobca dostatočne nešpecifikoval hnutelné veci, ktoré sú predmetom sporu a nebolo ani preukázané, že sa nachádzajú v držbe žalovaného, odvolací súd upozornil, že nakoľko tieto skutočnosti v priebehu konania žalovaný nerozporoval, jedná sa o novoty v odvolacom konaní, na ktoré nie je dôvod prihliadať (ust. § 366 C. s. p.). Odvolací súd zdôraznil, že žalovaný sa v konaní okrem tvrdenia, že zmluva je platná, bránil tým, že veci prešli do jeho vlastníctva odovzdaním a zaplatil kúpnu cenu. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (ust. § 420 písm. b/ C. s. p.) a súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C. s. p.).

16. V rámci dovolania žalovaný tvrdil, že JUDr. Mária Věterníková, pôvodná správkyňa konkurznej podstaty úpadcu, v postavení žalobcu bola dňa 16.03.2018 na schôdzi veriteľov odvolaná z funkcie správcu, t. j. pred súdnym pojednávaním a vynesení rozsudku súdom prvej inštancie dňa 23.04.2018, v dôsledku čoho stratila vecnú legitímáciu v spore. Dovolateľ upriamil pozornosť na znenie ust. § 36 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého, ak sa schôdza veriteľov uznesenie na výmene správcu, doterajší správca môže do ustanovenia nového správcu alebo odmietnutia hlasovania schôdze veriteľov súdom vykonávať len úkony, ktoré nepripúšťajú odklad; schôdza veriteľov môže uznesením určiť presný rozsah týchto úkonov. Ďalej dovolateľ poukázal na to, že odvolaná správkyňa konkurznej podstaty doručila zápisnicu zo schôdzy veriteľov konanej dňa 16.03.2018 spolu s prílohami konkurznému súdu dňa 19.03.2018, pričom súd o odvolaní správcu a ustanovení nového správcu do funkcie rozhodol uznesením až dňa 13.12.2019, a to napriek viacerým žiadostiam právneho zástupcu žalovaného.

17. K súdmi konštatovanej neplatnosti zmluvy dovolateľ opätovne uviedol, že dňa 31.10.2011, tzn. ešte pred vyhlásením konkurzu, pri uzatváraní zmluvy bola jednoznačne a v písomnej forme prejavovaná vôľa zmluvných strán o uzavretie takejto zmluvy, a preto bola zmluva podpísaná štatutárnymi zástupcami zmluvných strán. Podpis predávajúceho, ktorý učinil dňa 31.10.2011, bol osvedčený notárom, JUDr. Petrom Kriškom, Bratislava, dňa 30.12.2011 s tým, že tento podpis uznal za vlastný. Podpis kupujúceho zo dňa 31.10.2011 bol zase osvedčený notárom, Máriou Nagyovou, Komárno, dňa 25.07.2013, rovnako formou uznania podpisu za vlastný. Skutočnosť, že sa odvolací súd nestotožnil s rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2018, č. VoÚ 67/2018/Ja, považoval dovolateľ za nesprávne. Rovnako považoval dovolateľ za nesprávne vyhodnotenie odvolacím súdom to, že medzi zmluvnými stranami došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy podľa ust. § 409 Obchodného zákonníka. S poukazom na ust. § 409 a ust. § 443 ods. 1 Obchodného zákonníka dovolateľ opakovane zdôraznil, že v konaní bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že predmetné hnutelné veci žalovaný ako kupujúci od predávajúceho prevzal dňa 07.02.2012 a zaplatil kúpnu cenu.

18. Žalovaný v rámci dovolania ďalej uviedol, že obvyklou súčasťou žalobného návrhu na vydanie veci je aj požiadavka na jej odovzdanie, ktorá v danom prípade absentuje. Podmienkou úspešnosti indikačnej

žaloby je podľa dovolateľa aj skutočnosť, že sa vec nachádza vo faktickej moci vlastníka, ktorú skutočnosť konajúce súdy nepreverovali a rovnako ani to, či predmetné veci boli spotrebované, zničené alebo scudzené. Hnuteľné veci neboli zo strany žalobcu podľa dovolateľa individualizované takým spôsobom, aby ich bolo možné odlišiť od iných vecí, najmä od vecí rovnakého druhu. V tejto súvislosti dovolateľ namietol, že v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu chýbajú identifikačné znaky hnuteľných vecí, ako sú napr. výrobné čísla strojov, ich inventárne čísla a podobne. Vzhľadom na uvedené dovolateľ trval na tom, že žalobca v žalobe mal opísať hnuteľné veci takým spôsobom, aby boli jednoznačne identifikovateľné, nakoľko vec, ktorá má byť vydaná, musí byť v žalobe a následne aj v rozsudku jasne a určite označená tak, aby nemohlo dôjsť k jej zámene za inú vec. Žalobca toto v danom prípade neurobil a súd prvej inštancie v konaní pochybil, keď nevyzval žalobcu na jednoznačnú identifikáciu predmetných vecí.

19. Dovolateľ sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, ktorý argumentáciu žalovaného vyhodnotil ako novoty v odvolacom konaní, na ktoré nevidel dôvod prihliadať, pretože táto mala vplyv na správne a spravodlivé rozhodnutie vo veci samej ako i na vykonateľnosť súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na uvedené žalovaný konštatoval, že odvolací súd mal vyššie uvedené otázky vyriešiť alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

20. V závere dovolateľ uviedol, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, resp. jeho odôvodnenie, nepovažuje za presvedčivé, zrozumiteľné a spravodlivé, ale za arbitrárny a nedostatočne odôvodnený (nález Ústavného súdu SR zo dňa 28.02.2006, sp. zn. I.ÚS/154/2005).

21. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu s tým, že dovolateľ v rámci dovolania neuviedol konkrétny dovolací dôvod. Za porušenie práva na spravodlivý proces považuje sice dovolateľ nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, avšak podľa žalobcu neuvádza, v čom vidí túto nedostatočnosť odôvodnenia. V tejto súvislosti žalobca upozornil, že prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

22. K aktívnej legitímácii odvolanej správkyne konkurznej podstaty úpadcu právny zástupca žalobcu uviedol, že bol správkyňou konkurznej podstaty úpadcu splnomocnený na vyporiadanie majetku so žalovaným (pôvodne pod obchodným menom GAMOTA - agro s.r.o.), ktorý majetok nadobudol na základe neplatnej zmluvy. Uvedená plná moc nebola právnenému zástupcovi žalobcu odvolaná.

23. Názor vyslovený v rozhodnutí Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2018, č. VoÚ 67/2018/Ja, je podľa žalobcu v rozpore so zákonom, ako aj so zaužívanou súdnou praxou, pretože povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností sa uskutočnilo na základe listiny (zmluvy), ktorá nebola vkladu schopnou listinou pre nedostatok predpísanej formy. Okrem iného žalobca upozornil, že kúpna cena za hnuteľné veci nebola kupujúcim nikdy zaplatená. Dôkazy, o zaplatení kúpnej ceny predložené v konaní žalovaným, nepreukazujú, že by z jeho strany došlo k zaplateniu kúpnej ceny. Žalobca vyjadril súhlas s konštatovaním žalovaného o nedostatočnom špecifikovaní zoznamu hnuteľných vecí a zdôraznil, že zmluvu a všetky jej prílohy, vrátane preberacieho protokolu zo dňa 07.02.2012, vypracoval kupujúci, tzn. žalovaný.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.).

25. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

26. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012,

7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

27. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

28. V zmysle ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

29. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo, alebo nedošlo.

30. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už *res iudicata*, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

31. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

32. Podľa ust. § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

33. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 C. s. p. v spojení s ust. § 431 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

34. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu. Uvedený dovolací dôvod žalovaný odôvodnil tým, že JUDr. Mária Věterníková, pôvodná správkyňa konkurznej podstaty úpadcu, v postavení žalobcu bola dňa 16.03.2018 na schôdzi veriteľov odvolaná z funkcie správcu, t. j. pred súdnym pojednávaním a vynesením rozsudku súdom prvej inštancie dňa 23.04.2018, v dôsledku čoho

stratila vecnú legitímáciu v spore.

35. Dovolací súd k tomuto dovolaciemu dôvodu žalovaného považoval za potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. júna 2015, sp. zn. 4Obo/19/2015, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 3/2016, z ktorého vyplýva, že „zmena osoby vo funkcii správcu konkurznej podstaty počas trvania konkurzu, neznamená zmenu vecnej legitímácie účastníka.“ S ohľadom na uvedený názor Najvyššieho súdu SR obsiahnutý v publikovanom rozhodnutí, sp. zn. 4Obo/19/2015, dovolací súd konštatuje, že odvolanie správkyne konkurznej podstaty úpadcu z funkcie správcu na schôdzi veriteľov, konanej dňa 16.03.2018, nemalo za následok stratu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní o vydanie veci. Dovolací súd preto považuje žalovaným uvedený dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. b/ C. s. p. ako nedôvodný, ktorý nezakladá prípustnosť dovolania.

36. Ďalším dôvodom, ktorý žalovaný uviedol v dovolaní vyplýva z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

37. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

38. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

39. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

40. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol.

41. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ napadol nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorý je podľa jeho názoru arbitrárny, nepresvedčivý, nezrozumiteľný a nespravodlivý. Z dovolania je zjavný nesúhlas dovolateľa s názorom vysloveným odvolacím súdom v spojení so súdom prvej inštancie ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy s prihliadnutím na podpísanie zmluvy zmluvnými stranami dňa 31.10.2011 a následným osvedčením podpisov notármi v podobe uznania podpisov za vlastné, predávajúci dňa 31.12.2011 a kupujúci dňa 25.07.2013. Rovnako dovolateľ namietol, že sa odvolací súd nestotožnil s rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2018, č. VoÚ 67/2018/Ja. Pre prípad určenia neplatnosti zmluvy, žalovaný v konaní argumentoval uzavretím kúpnej zmluvy podľa ust. § 409 Obchodného zákonníka, ktorú argumentáciu odvolací súd podľa dovolateľa nesprávne vyhodnotil. Poukázal pri tom na to, že v konaní bolo preukázané, že predmetné hnutelné veci žalovaný ako kupujúci od predávajúceho prevzal dňa 07.02.2012 a zaplatil za ne kúpnu cenu. Naopak v konaní nebolo podľa dovolateľa preukázané, že predmetné hnutelnosti neboli spotrebované, zničené alebo scudzené. K žalobnému návrhu dovolateľ namietol, že v ňom absentovala požiadavka na odovzdanie predmetných hnutelných vecí ako aj ich individualizácia prostredníctvom výrobného čísla strojov, resp. inventárneho čísla alebo inak. Pochybenie súdu prvej inštancie videl dovolateľ v tom, že na odstránenie uvedených väd žalobného návrhu žalobcu nevyzval a odvolací súd pochybil, keď tieto námietky žalovaného posúdil ako novoty v odvolacom konaní, na ktoré neprihliadal.

42. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

43. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojím postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy.

44. K namietanej arbitrárnosti rozhodnutia, dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. R II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. (od 1. júla 2016 § 220 ods. 2 C. s. p. - pozn. dovolacieho súdu).

45. Dovolací súd v súvislosti s namietanou absenciou náležitého odôvodnenia uvádza, že dovolacie námietky žalovaného sú zhodné s jeho námietkami uplatnenými v rámci prvoinštančného konania, s ktorými sa odvolací súd vysporiadal spôsobom odkazujúcim na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý postup mu umožňovalo ust. § 387 ods. 2 C. s. p., čím napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie tvoria jeden celok.

46. Dovolací súd považoval za potrebné upriamiť pozornosť na rozsudok odvolacieho súdu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že sa tento stotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tom, že platnosť právneho úkonu sa posudzuje len podľa okolností v čase vykonania tohto úkonu, pričom takýto neplatný právny úkon nie je možné zhojiť konvalidáciou. Uznanie pravosti podpisu za vlastný, t. j. osvedčenie podpisu kupujúceho dňa 25.07.2013, vyhodnotil odvolací súd ako neprípustnú konvalidáciu. Tento deň nebolo možné podľa odvolacieho súdu považovať, za moment uzatvorenia zmluvy, a to ani napriek dodatočnému osvedčeniu podpisu kupujúceho, pretože na základe zmluvy datovanej dňa 30.10.2011, bez osvedčenia podpisu kupujúceho, sa realizoval prechod práv a záväzkov a podľa tohto stavu bolo potrebné posudzovať platnosť predmetnej zmluvy. Odvolací súd vyslovil za neprípustné, aby sa vykonávali určité práva a povinnosti podľa zmluvy, ktorá nespĺňa zákonom požadované náležitosti, teda je neplatná, s tým, že jej neplatnosť sa zhojí následnou konvalidáciou. Odvolací súd uzavrel, že takáto zmluva je od počiatku neplatným právnym úkonom.

47. K rozhodnutiu Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2018, č. VoÚ 67/2018/Ja, odvolací súd uviedol, že aj keď Obchodný zákonník neuvádza, kedy majú byť podpisy osvedčené, ale pre svoju platnosť zmluva vyžaduje osvedčené podpisy, zákonom požadované náležitosti musia byť splnené v čase vykonania tohto úkonu, t. j. keď bola prejavená vôľa strán smerujúca k vzniku právneho úkonu.

48. V rámci odôvodnenia sa odvolací súd s argumentáciou žalovaného ohľadom nedostatočne špecifikovaných hnutelných vecí ako aj preukázania, či sa tieto nachádzajú v držbe žalovaného, vysporiadal tak, že tieto skutočnosti v priebehu konania žalovaný nerozporoval, a preto ich kvalifikoval ako novoty v odvolacom konaní, na ktoré nie je dôvod prihliadať (§ 366 C. s. p.). Odvolací súd poukázal na to, že žalovaný sa v konaní okrem tvrdenia, že zmluva je platná, bránil tvrdením, že veci prešli do jeho vlastníctva odovzdaním a zaplatením kúpnej ceny.

49. Z obsahu dovolania žalovaného je zrejماً jeho námietka, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania (neplatnosť zmluvy). Dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 431 C. s. p. v spojení s § 420 C. s. p. a § 432 C. s. p. v spojení s § 421 C. s. p. Pre tento záver svedčí i ustanovenie § 442 C. s. p., ktoré upravuje, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

50. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súd dospel, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí, prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

51. Dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie ako aj rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. spĺňajú, a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné. Dovolací súd preto konštatuje, že dovolanie žalovaného podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., nie je procesne prípustné.

52. Keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je dovolanie žalovaného podľa § 420 písm. b/ a f/ C. s. p. prípustné, dovolací súd ho v súlade s ustanovením § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

53. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

54. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 :0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.